

Mahonia kent tal van soorten en cultivars met bloei in de winter of het vroege voorjaar. Sommige selecties bloeien, afhankelijk van de temperatuur, al eind november. Hovenier Johnny Dijkman gebruikt ze graag: 'Ze fleuren de wintertuin behoorlijk op.'

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: Visions

Mahonia behoort tot de familie van Berberidaceae, de zuurbesfamilie. Berberis is de bekendste vertegenwoordiger. Mahonia is redelijk bekend, zeldzaam is de kruisingsvorm x Mahoberberis. Kenmerkend voor alle drie de geslachten is de gele binnenkant van de takken. Vroeger werd Mahonia nog ingedeeld bij het geslacht Berberis, maar de verschillen bleken te groot; anders dan Berberis heeft Mahonia samengesteld blad en takken die vrij van doornen zijn. Mahonia is vernoemd naar de Ierse botanicus Bernard McMahon (1775-1816) die al op jonge leeftijd naar Noord-Amerika reisde. Daar hield hij zich bezig met het kweken van planten en het aanleggen van twee botanische tuinen.

OPGAANDE GROEIERS

Volgens Johnny Dijkman van Hoveniersbedrijf Isidorushoeve behoort Mahonia bij de meeste hoveniers zeker niet tot de favoriete planten. "Maar ik vind hem vanwege de gele bloei in de winterperiode zeker de moeite waard. Dan doorbreekt een bloeiende heester de saaiheid van de tuin." Bij de soorten en cultivars heeft hij geen specifieke voorkeur. "Vrijwel allemaal hebben ze decoratief blad en een opvallende bloei." Liefst kiest Dijkman voor de opgaand groeiende vormen die bloeien gedurende de wintermaanden. "Met hoogtes boven de meter zijn dit prachtige blikvangers."

M. japonica (syn. M. bealei) is zo'n opgaande soort. De habitus is sierlijk en de eerste bloemen openen zich soms al in december. Het lichtgroene geveerde blad bestaat uit zeven, negen of elf deelbladeren waarbij het grote topblad opvalt. Ook kenmerkend zijn de enigszins opstaande bloemtrossen. De bekende cultivar 'Hivernant' is sierlijk, rijkbloeiend en goed winterhard. 'Gold Dust' heeft geelgroen blad en verlangt een standplaats uit de volle zon om bladverbranding te voorkomen.

Mahonia eurybracteata Soft Caress

Plantnaam:
Mahonia - mahoniestruik
Groeivorm: middelhoge heester
Blad: samengesteld
Bloem: geel, in trossen
Bijzonderheden: wintergroen, sterk

JOHNNY DIJKMAN:

'Mahonia speelt jaar-rond belangrijke rol'

Rond 1950 is M. japonica 'Gold Dust' gekruist met M. lomariifolia waaruit M. x media is ontstaan. Van deze kruisingsvorm zijn 'Charity' en 'Winter Sun' de twee bekendste variëteiten. Kenmerkend voor 'Charity' is het grote glimmende donkergroene blad en de heldergele bloemen vanaf januari. 'Winter Sun' heeft een fijnere bladstructuur dan 'Charity' en bloemen in opvallend lange trossen. Deze goed winterharde cultivar kan al vanaf eind november bloeien en haalt eenzelfde hoogte van rond de 1,5 meter. Vrij nieuw is de Chinese mahoniestruik; M. eurybracteata 'Soft Caress' met opvallend aaibaar varenachtig blad.

VASTE PLANTEN

Dijkman combineert Mahonia graag met vaste planten. Als die vaste planten bloeien, is Mahonia een neutrale buurplant. Bloeiende Mahonia combineert goed met vaste planten die een mooi wintersilhouet hebben. Siergrassen als Pennisetum en Miscanthus zijn favoriet. Volgens Dijkman stevige planten die ook in herfst en winter overeind blijven staan met hun verdorde blad. "En beide met vaak mooie herfstverkleuringen. Blikvangers in de herfst

met dauwdruppels of in de winter met wat rijp erop, daar geniet ik van." Sierwaarde is volgens hem altijd een belangrijk item. "Mensen moeten zich jaar rond aangetrokken voelen tot hun tuin."

Over de verkrijgbaarheid is Dijkman tevreden. Door middel van een simpele mail bestelt hij Mahonia bij de groothandel. "Soms is de gevraagde cultivar niet verkrijgbaar en wordt gezocht naar een goed alternatief, passend in de trend die we voor ogen hebben." Om zijn sortimentskennis op peil te houden, bij Mahonia verschijnen immers af en toe interessante nieuwkomers, bezoekt hij beurzen waar nieuw sortiment wordt gepresenteerd. Ook zijn belangrijkste leverancier heeft jaarlijks open dagen waar veel van het sortiment te bekijken is en in de vakbladen leest hij eveneens over recente ontwikkelingen. Tijd om intensief op pad gaan om kwekerijen en tuinen te bezoeken, heeft hij helaas niet. "Dat zou ik zeker wel willen, maar het werk vraagt altijd heel veel aandacht." Onderhoud van Mahonia vindt Dijkman makkelijk. "Dat is meegenomen want mensen willen tegenwoordig steeds minder onderhoud in de tuin."